

JUTIMO ORGANAI

Parengė: mokytoja Aistė Guobė
Mokytoja Rasa Barvainienė

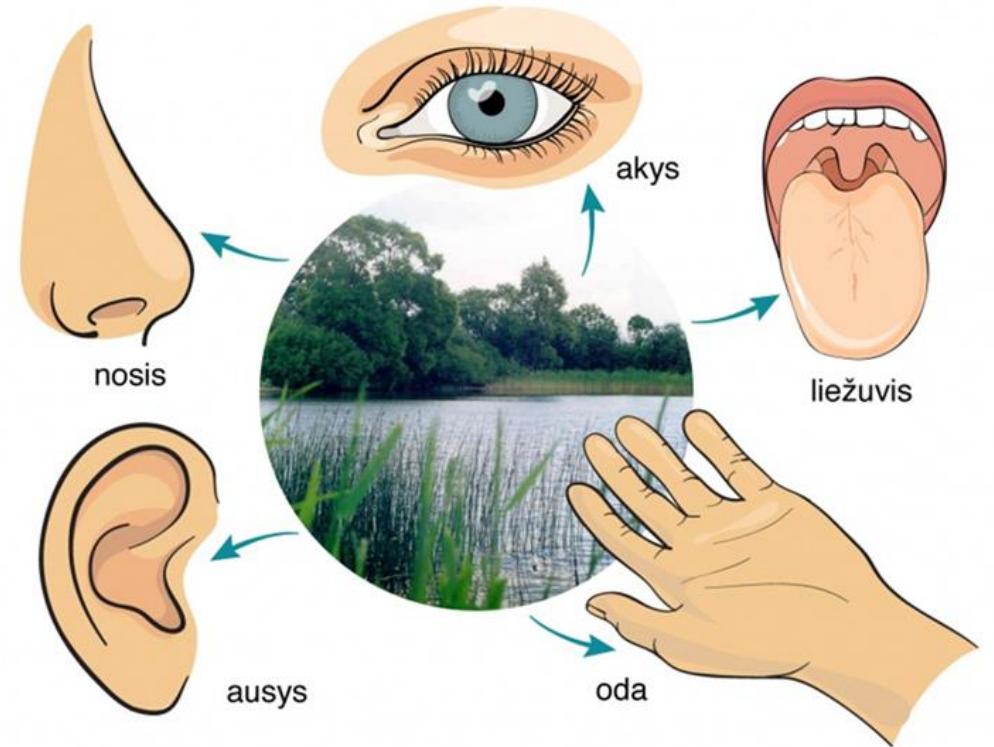
POJŪČIŲ GALIA

Žmogus apdovanotas puikiais instrumentais, kurių dėka gali pažinti pasaulį, save, justi savo kūną, orientuotis aplinkoje, naudotis daiktais, fiksuoti įvairiausiai išorės siunčiamus signalus, bendrauti su žmonėmis, išreikšti save. Tos gamtos dovanos vadinamos pojūčiais. Kūdikiams ir maži vaikai ypač jautrūs pojūčių siunčiamiems signalams, jie tiesiog gyvena pojūčių pasaulyje, tačiau vaikui augant pojūčiai silpnėja, kartais tampa netikslūs, migloti, o suaugę žmonės dažnai išvis nesusimąsto, kad egzistuoja tokie pojūčiai ir ką jie gero mums gali duoti. Tačiau būtent išvystyti pojūčiai padeda geriau orientuotis pasaulyje, pažinti ir tobulinti savo kūną, taip pat skatina mąstymo, atminties, dėmesio vystymąsi, kartu vaikas tobulėja intelektualiai ir fiziškai, lavėja jo vaizduotė, kūrybiškumas, vaikas, turintis išvystytas pojūčių funkcijas, daug geriau sugeba sutelkti dėmesį ir geriau mokytis.

POJŪČIAI

Pojūčiai yra penki: rega, klausa, skonis, uoslė, lytėjimas. Taip pat labai svarbi yra ir intuicija, ji gali būti vadinama šeštuoju pojūčiu.

Jutimo organai - organai, kuriais žmogus jaučia dirgiklius, orientuojasi aplinkoje.

KLAUSOS ORGANAS

Ausys yra klausos organas. Jos be perstojo gaudo aplink mus sklindančius garsus. Kai ausytes skauda negalime gerai girdėti.

Išmok
eilėraštką
apie
ausytes!

Dvi ausytės, kaip
kriauklytės - Pasakėlių
man klausytis. Dvi
ausytės, kad girdėčiau
Kaip dangus kregždutę
kviečia.

JUTIMO ORGANAI

Ausimis
mes
girdime.

Išvardinkite,
ką galite
girdėti.

REGĖJIMO ORGANAS

Įmink mįslę!

Akys yra regėjimo organas. Akių pagalba mes matome ir galime nusakyti daiktų dydį, spalvą, formą ir matome viską, kas vyksta aplink mus. Akis reikia labai saugoti, kad neįsidurtume, neužsikrėstume.

Mūsų vokai ir blakstienos saugo akis nuo dulkių, o antakiai nukreipia į šalį nuo kaktos tekantį prakaitą.

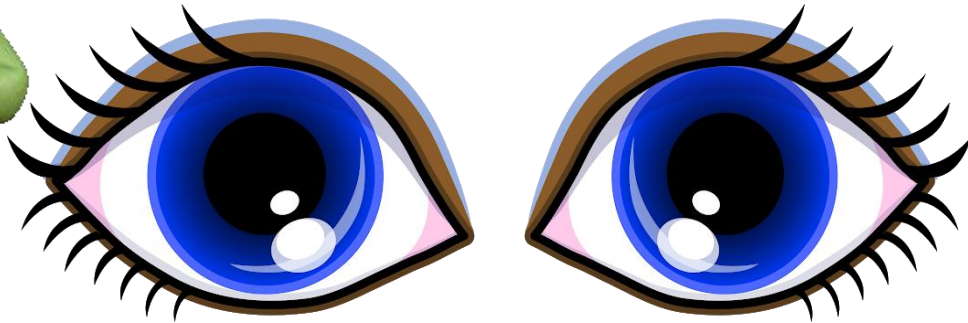

- „Už aukšto kalnelio dvi saulės teka.“

JUTIMO ORGANAI

Akimis mes
matome.

Noriu paklausti
Jūsų, kada
negalime
matyti įvairių
daiktų?

UOSLĖS ORGANAS

Nosimi kvėpuojame,
suodžiame sklindančius
kvapus. Jei sloguojame,
negalime užuosti.

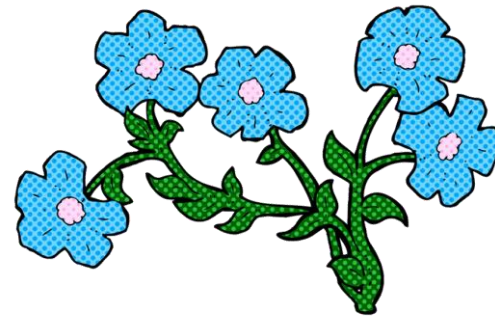
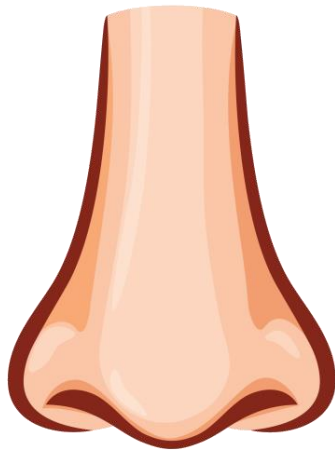
Paklausyk
ir pasakyk,
apie ką šis
eilėraštis?

Šis berniukas būtų geras:
Nei jis pyksta, nei jis
baras, Bet kas vakarą,
kas rytą Krapšto nosį
pirštuku. Mes paimsim jo
nosytę ir susegsim
segtuku... Ir berniukas
kaip nykštys Niekad
nosies nekrapštys.

JUTIMO ORGANAI

Nosimi mes
užuodžiame
kvapus.

Išvardink esančius daiktus,
kuriuos gali užuosti.

SKONIO ORGANAS

Liežuvis - skonio organas. Su liežuvio galiuku mes geriausiai jaučiame saldumą, su kraštais - rūgštumą, šaknimi - kartumą. Kartais, stipriai sloguojant, prarandame skonio pajautimą.

Išmokime
kartu
greitakalbę.

„Per šilelį jojau, šilely sustojau“.

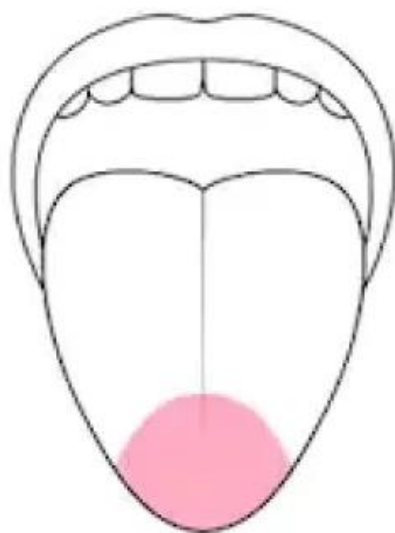
SKONIS

Pažiūrėkite į veidrodį ir pamatysite liežuvį, kurio paviršius - vieni spuogeliai.

SKONIS

Kiekviena liežuvis dalis jaučia skirtingą maisto skonį.

Saldu

Sūrimas

Rūgštimas

Kartumas

Umami

Liežuviu
mes
jaučiame
skonį.

JUTIMO ORGANAI

Pagalvok ir pasakyk, kas
saldu, rūgštu, kartu ir
sūru.

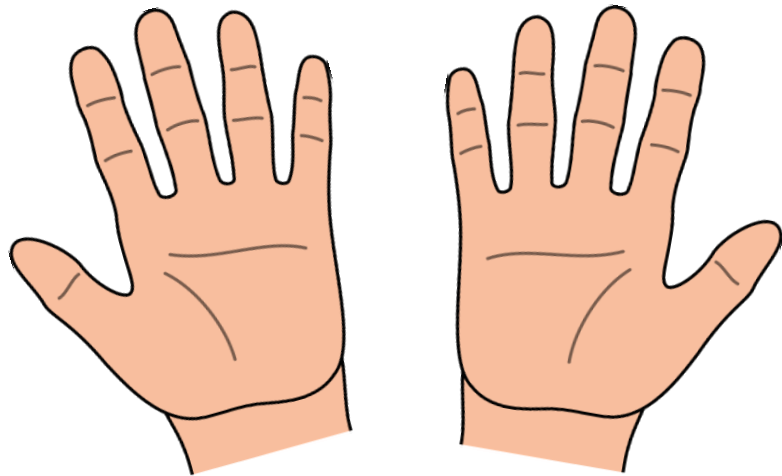
LYTĖJIMO ORGANAS

Lytėjimo organas yra oda. Ji dengia visą žmogaus kūną, tarsi obuolio žievė dengianti obuolį. Oda apsaugo žmogaus kūną nuo nešvarumų, nedidelių sužalojimų. Liesdami jaučiame įvairius pojūčius.

JUTIMO ORGANAI

Rankomis
liečiame
daiktus.

LYTĖJIMAS

Odoje yra nemažai receptorių, kuriuos dirgina prisilietimas, šalčio ir šilumos poveikis, skausmas.

Lytėdami mes
galime jausti
karštį.

LYTĒJIMAS

Lytēdami mes galime
jausti šaltī.

LYTĖJIMAS

Lytėdami mes galime
jausti skausmą.

LYTĖJIMAS

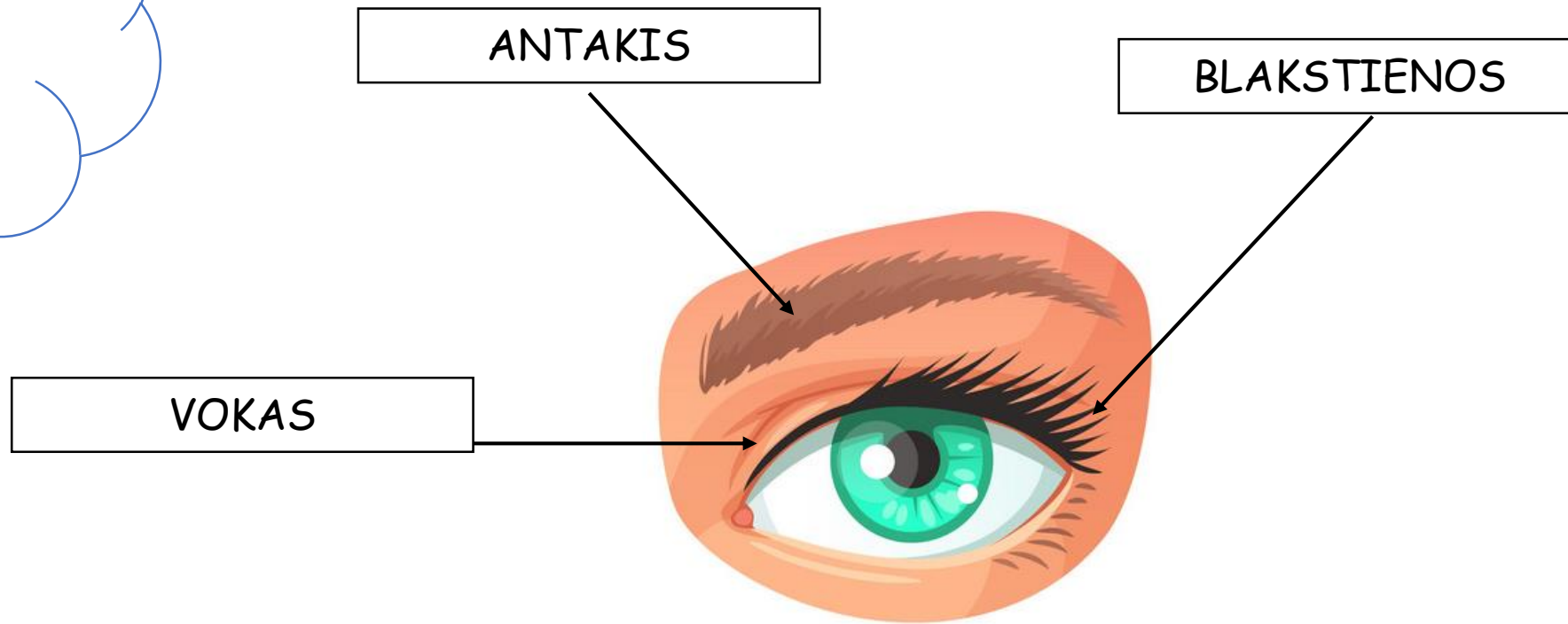

Lytėdami mes galime
jausti įvairių daiktų
paviršius.

Padėk man
jutimų organus
suvesti su jam
atitinkančiu
paveikslėliu.

Prisimink ir pasakyk kam reikalingos blakstienos ir antakiai?

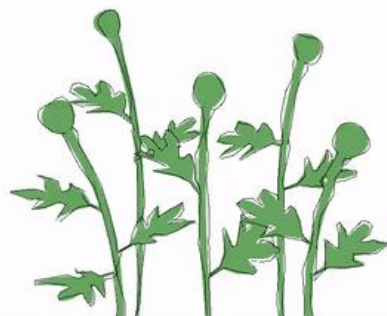

SURASK TINKAMUS JUTIMO ORGANUS.

NUPIEŠK
JUTIMŲ
ORGANUS
KOKIUS TU
ŽINAI.

JEI GALI
IŠVARDINK
NUPIEŠTUS
JUTIMO
ORGANUS.

Puikiai
padirbėjote!

O dabar kviečiu
kartu pažiūrėti
filmukų apie
pojūčius.

<https://www.youtube.com/watch?v=-CVoVrrRynk>

<https://www.youtube.com/watch?v=f1QttMQonk0>

ŽAIDIMAI POJŪČIŲ LAVINIMUI.

1. „Ragaudamas atpažįstu“.

Vaikams duodama ragauti vaisius ir daržoves užmerktomis akimis, o vėliau prašoma įvardinti vaisiaus ar daržovės pavadinimą bei nusakyti skonį: saldu, rūgštu.

2. „Surask mane“.

Vaikams rodomi paveikslėliai (medis, gėlė, krūmas, kelmas, akmuo ir pan.) Po to vaikams siūloma įsivaizduoti, kad jie yra paukščiai ir skraidydami darželio kieme turi surasti tai, ką matė paveikslėlyje, toje vietoje pakabinti objekto paveikslėlį ar nuotrauką. Kiekvienas vaikas gali ieškoti skirtingų objektų.

ŽAIDIMAI POJŪČIŲ LAVINIMUI.

3. „Transporto garsai“.

Įvairūs transporto garsai (mašinos, laivo, traukinio, lėktuvo) įrašomi į laikmeną. Vaikai klausosi garsų įrašų ir suranda atitinkamus paveikslėlius ir sako: skrenda lėktuvas, važiuoja mašina, plaukia laivas.

4. „Kietas riešutas“.

Vaikams rodomi įvairūs (gyvosios ir negyvosios gamtos daiktai) pvz.: riešutas, vanduo, smėlis, lapas, samana, plunksna ir pan. Vaikai juos liečia, paskui aptariamos šių daiktų savybės (kietas, minkštas, skystas, švelnus, šiurkštus, lengvas, sunkus...)

ŽAIDIMAI POJŪČIŲ LAVINIMUI.

5. „Kaip kvepia gamta?“

Vaikams duodama pauostyti apelsiną, gėlę, vandenį, džiovintą grybą, po to užrištomis akimis turi atspėti, ką užuodžia.

6. „Kieno veidas?“

Vienas vaikas nežiūrėdamas liečia draugo veidą, plaukus, visą kūną ir atpažinęs pasako vardą.

ŽAIDIMAI POJŪČIŲ LAVINIMUI.

7. „Garsai“.

Vaikai pasiklauso kaip skamba akmenukai, pagaliukai, medžių lapai, vanduo butelyje, pedagogas groja viena iš priemonių, o vaikai nežiūrėdami pasako kokį ir kieno garsą išgirdo.

8. „Gamtos spalvos“.

Ant medžio pakabinami spalvoti balionai. Vaikai pasirenka tam tikros spalvos balioną ir ieško tokios pačios spalvos gamtoje: medį, gėlę, dangų, saulę.

ŽAIDIMAI POJŪČIŲ LAVINIMUI.

9. **Sensorinės dėžės** – galima įdėti į dėžę akmenukų, įvairių lapų, dėlionės detalių, sagų, raidžių ir skaičių (medinius, plastmasinius), pupelių ir įvairių kruopų. Vaikams bus įdomiau, jei kiekviena dėžė bus teminė (pvz. statybos, gyvūnai, povandeninis pasaulis ir t.t. – tam į dėžę reikia įdėti atitinkamus atributus, pvz., gyvūnus, mašinas).

10. **Pojūčių kilimėliai** – galima naudoti gamtinę medžiagą, įvairius audinius, kamštukus ir t.t. Tai yra ne tik žaidimas, bet ir masažas kojoms.

ŽAIDIMAI POJŪČIŲ LAVINIMUI.

11. **Sensoriniai maišeliai** - į užspaudžiamus maišelius įpilti vaikų aliejuko arba plaukų želė ir šiek tiek vandens, nudažyti, įdėti blizgučių, minkštų mažų burbuliukų ir pan. Tai bus ir smagus užsiėmimas, ir masažas rankoms.

12. **Piešimas pirštais** - leiskite vaikams piešti pirštais, tai jiems yra nepakartojami pojūčiai! Galite naudoti specialiai piešimui pirštais skirtus dažus arba skystą guašą. Jei bijote, kad vaikas išsiteplios, pilkite dažus ant popieriaus lapo ir ant viršaus uždėkite maistinę plėvelę.